

Vorbereiding 27.1: Tot koning gezalfd

SCHRIFTGEDEELTE

1 Samuël 16:1-13

THEMA

Tot koning gezalfd

EXEGESE

1 Samuël 16:1-13

Vers 1-3 De verwerping van Saul blijft Samuël bezighouden. Hij had zoveel van deze koning verwacht en koestert ook zoveel sympathie voor hem, dat hij Saul niet kan vergeten. De HEERE vermaant hem nu, omdat hij zich niet neerlegt bij de rechtvaardige beslissing van de HEERE. Maar God doet meer. Hij laat aan Samuël ook zien dat hij, ondanks Saul, verder gaat met Zijn heilsplan. Om in Bethlehem te komen, moet Samuël langs Gibeā, waar Saul woont. Hij is echter niet bang voor zijn eigen leven, maar hij vreest dat wanneer Saul hem doodt, Gods plan mislukt. Door te gaan offeren wordt de argwaan bij Saul weggenomen. Samuël reisde immers wel vaker het land door om offerplechtigheden te leiden. Door vervolgens alleen Isaï voor de bijbehorende maaltijd uit te laten nodigen, zorgt de HEERE ervoor dat de zalving alleen bij de directe familie bekend wordt.

Vers 4-5 Een onaangekondigd bezoek van een profeet des HEEREN kan betekenen dat hij een zonde of een dwaling komt aanwijzen en bestraffen. Vandaar de vrees bij de oudsten van Bethlehem. Zichzelf heiligen deed men door zich te wassen. Wanneer men een langere voorbereidingstijd had, onthield men zich ook van geslachtsgemeenschap. Isaï krijgt speciale aanwijzingen voor het heiligen. Ook zijn zonen worden er uitdrukkelijk toe opgeroepen. Isaï's voorkeursbehandeling hoeft niemand te bevreemden. Hij is als oude man (1 Samuël 17:12) een achtenswaardig figuur.

Vers 6-10 Uit de verhullende opmerking van vers 11 is af te leiden dat Isaï hier nog niet weet dat Samuël is gekomen om een koning te zalven. Met de uitspraak 'deze heeft de HEERE ook niet verkoren', spreekt Samuël, evenals in vers 6, tegen zichzelf. In Eliab's imposante verschijning zien we de imposante verschijning van Saul terug (1 Samuël 9:2 en 10:23). Des te duidelijker komt straks het onderscheid met David tot uitdrukking. De HEERE wil Samuël hier leren: Saul was als koning aantrekkelijk voor het mensenoog, maar Ik verkies nu een man naar Mijn hart. 'Verworpen' wil hier slechts zeggen: 'niet verkozen'. Tijdens het voorbijgaan van de andere zonen loopt de spanning op. Wie van deze mannen zal de nieuwe koning worden?

Vers 11-13 Samuël is er zeker van dat hij de wil van de HEERE goed heeft begrepen. Nu geen van deze mannen is verkoren, moet de fout ergens anders zitten. Daarom stelt hij de vraag of dit alle zonen zijn. Dat Isai meende dat David bij de offermaaltijd wel gemist kon worden, benadrukt nog sterker dat David in de ogen van de mensen nog niet meetelt. David is op dit moment overigens niet ver meer van volwassenheid verwijderd. 'Roodachtig' kan zowel rossig (rood haar) als blozend (rode wangen) betekenen. Davids verschijning maakt in ieder geval een frisse, levendige indruk. De olie wordt uitgegoten vanuit een dierlijke hoorn. Alleen de directe familieleden zijn getuige. Zij begrijpen dat het gebeurde geheim moet blijven. Met de zalving geeft de HEERE het teken dat Hij David tot koning heeft bestemd. Tegelijk rust de HEERE hem daarvoor ook toe, door de gave van de Heilige Geest. Zalving en de gave van de Geest gaan in de Bijbel hand in hand.

GELOOFSLEER

DL 3/4, art. 6	God geeft door de Geest en kracht van de Messias verzoening
NGB art. 31	Roeping tot het ambt
NGB art. 31	Gods voorzienigheid
NGB art. 36	Theocratie
HC vraag 31 en 32	Koninklijk ambt, Christus als Gezalfde, christen als lidmaat
HC vraag 53	Algemene en bijzondere werking van de Geest
HC vraag 73 en 75	Uitleg betekenis offerdienst
Gen. 49:8-10	Profetie dat er een Koning zal komen uit de stam van Juda
Luk. 1:32-33	Vervulling van deze profetie

GEBEDSPUNTEN

- We danken dat God doet wat Hij belooft. Hij beloofde Zijn Zoon en in dit verhaal zien de gelovigen iets van de vervulling. Jezus zou namelijk uit het huis van koning David geboren worden.
- We danken voor de komst van de Heere Jezus. En bidden om het geloof in Hem in ons hart.
- We bidden voor onze koning en koningin.

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 2:4	En Ik, die Vorst, met zoveel macht bedeeld
Psalm 23:1	De Heer' is mijn Herder
Psalm 89:2 en 9	Ik heb, dit was Uw taal, een vast verbond gemaakt
Psalm 139:1 en 7	Niets is, o Oppermajesteit Doorgond mijn hart David werd gekozen boven alles uit

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING OPTIE 1

Je pakt een flesje parfum en spuit om je heen. Al snel ruik je deze geur door het hele lokaal. In zo'n situatie bevindt David zich opeens.

(Om veel gelach te voorkomen, kun je ook gewoon vragen wat er gebeurt als je hiermee spuit.)

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING OPTIE 2

Laat een plaatje zien van een willekeurige landarbeider. Vraag de kinderen of deze persoon geschikt zou zijn als onze nieuwe koning. Als je naar het uiterlijk kijkt, waarschijnlijk niet. Maar wat zegt dit plaatje over de binnenkant? Over de capaciteiten en talenten van deze man? Kunnen we op grond van de buitenkant een beslissing nemen of iemand ergens geschikt voor is? Samuël denkt van wel. Maar de Heere kiest anders.